

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr.,
negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.

Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény
soronként 30 kr.

Bélyegdíj minden beíratás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség: V., Klapka-úteza 162.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: III., Jókai-úteza 186. Telefon sz. 81.
hová az előfizetések, hirdetmények és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Cseléd-ügyünk.

A cseléd-tartó közönség részéről általános a panasz cseléd-viszonyaink romlott volta miatt. Laptársunk a „K. N.” is ezért szólalt fel legközelebbi számában. Hogy a polgárok mindenfelől felhangzó ama panasz indokolt, azt mi saját tapasztalataink alapján bizonyíthatjuk.

Hogy panaszok merülnek fel mindenfelől, az a cselédek rosszaságán kívül — mert ez is egyik ok — legfőképp a cseléd-szerzők, jobban mondva közvetítők magatartására vezethető vissza és pedig azért: mert a cseléd-vezetés, valamint más helyt, úgy minálunk is oly egyének által kezeltetik, kiket anyagi érdek vezérel.

A cseléd-szerző a szerződésért, jobban mondva vezetésért díjat szed. Saját jól felfogott érdeke hát azt kívánja, hogy minél több közvetítést, szerződést eszközöljön.

Innen hát az, hogy a cseléd-szerző csak ritkán, vagy épen nem tartja kötelességének a gazda kívánalmait a cseléd egyéniségével összhangba hozni. — Ennek folyamánya a gyakori cseléd-változás.

A többszöri cseléd-változást előmozdítja még az is, hogy a cseléd-szerző, ha egyes, a gazda és cseléd közt a kötelesség-megtagadás vagy bármi okból felmerült eset tudomására jut, — nem azon van, miszerint a vitás kérdés a gazda

kívánalmának megfelelő megoldást nyerni; hanem e helyett a cselédet tanácsos, útmutatással — mi rendesen rossz — látja el, gyakorta meg suttymban a szolgálati kötelesség megszegésére biztatja, helyének, ígéreték tétele által, elhagyására csábítja titokban; mire a cseléd nagykönnyen rá is áll.

És mindezt miért teszi? Üzleti érdeke kívánja azt. Ha azután cselekményeért feljelentik a közvetítőt, a hatóság bizonyítékok elégtelensége miatt, mert hiszen társa az elcsábított cseléd ellen nem vall — kénytelen felmenteni.

Cseléd-viszonyaink romlásának egyik előmozdítójaként tekinthető még az is, hogy a 23 évvel ezelőtt alkotott cseléd-törvényben nincs meghatározva az, — mennyi idő így lehet a cseléd szolgálat nélkül s ép ezért csak kivételes esetekben vonatnak felelősségre, hogy hely nélkül töltött idejük alatt miből tartották fenn magukat.

A hely nélkül lézengő cseléd a henyeléshez szokik s ha jövedelmi forrásai kiapadván, szolgálatot vállalni kénytelen, nem azon van, hogy jó cseléd legyen, hanem hogy addig- ameddig, biztosítsa magának az ellátást; ha tehát szolgálatba lép, magát rendetlenül viseli.

A 23 éves cseléd-törvény sok tekintetben nem felel meg a mai kor igényeinek.

Ezekon kívül a szolgálatadó és cseléd közötti viszony egyik legnagyobb

veszedelme a könnyű válás, illetőleg a szolgálati szerződésnek könnyű felbontása. Sokszor a leghaszontalanabb csekélység is elegendő, hogy a cseléd elkergettesék, vagy hogy felmondjon. — Ezen pedig csak a gazda segíthet, ha azt igyekszik megértetni a cseléddel, hogy mintegy családja kültagjának tekintti; a kitől elvárja, hogy hozzáalkalmazkodjék a ház szokásai és viszonyaihoz, de a kinek megadja azt, a mi őt megilleti.

Szükséges, hogy a szolgálatadó fordítson egy kis gondot cselédje nevelésére, mert az által elérhetni, hogy levesse az rossz szokásait; s túrni, ha túrni kell, vele együtt.

Ezeket s egyéb hasonló, általunk jól ismert dolgokat tartjuk mi a cseléd-mizeriák okozóinak. Szerintünk a bajokon csak paragrafussal, még pedig a mai viszonyokra alkalmas szakaszokkal segíthetünk.

A cseléd-ügy alapos rendezéséhez különben városunk, a rendőrség kezdeményezése folytán, a múlt évben megtette a kellő lépést akkor, midőn cseléd-rendtartást készített s városi cselédszerző intézet felállítását határozta el.

Javaslatok a kormányhatóságnál vannak, hol különben nem kis gondot okoz a régóta észlelt bajok helyes megoldása. Legyünk hát türelemmel, hiszen tudjuk, hogy a mi halad, az nem marad.

—y —e.

A KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

Nem jönnek a magyarok . . .

Kovács Pálnak hívták. Tösgyökeres magyar volt valahonnét Erdély bérezei közül, honnét később feleségét is hozta. A mikor hazájától elszakadt, kezdetben Kis-Ázsiában, közel Skuttarihoz az Erenkjői hegy erdőségeiben mint erdész és vadász kereste kenyerét, majd, mintán egy kevés pénzt gyűjtött magának, átment Konstantinápolyba és a galatai mólón egy háromemeletes faházat bérelt ki és abban nem fényes, de tisztességes szállodát rendezett.

Ezen törekvésében osztozkodott vele felesége, egy 35—38 éves székegy-asszony, aki már megtanulta a török és görög nyelvet, de ha magyar szóra nyitotta ajkát, akkor azután minden tette, mozdulata visszaesett a zamatos székegy eredetiségbe.

A kis család legkedvesebb csillaga, fénye a négy éves Rózsika volt, a ki azonban eddig csak magyarul tudott megtanulni.

Ezen a helyen találta Kovács családját ezelőtt alig három éve az örmény-török vérengzés. Az időben aki csak tehetett, eltávozott Konstantinápolyból, hol senkinek sem volt biztonságban élete, még kevésbé vagyona.

Az ott élő számos fajnemzedék között az osztrák-magyar alattvalók tartottak a legrosszabbtól, mert Caluci nagykövetségük személye ellen számos merénylet volt tervezve. Egyebek között a lázadók őt elfogni akarták, hogy ilyformán Ausztria Magyarországot kényszerítsék odahatni, hogy váltságdíj fejében a nagyhatalmak a szultántól az ő követeléseiket kieroszakolják.

Mint villám futott tehát szét az ott lakók között az a jó hír, hogy a nagykövet korlátlan paransa alá egy hadihajó jön a Bosporusba és a folytonosan ott horgonyzó „Taurus”-yachttal együtt állandóan ott marad.

Megkönnyebbülten sóhajtottak fel véreink e jó hír hallatára, mert tudták, hogy ha egyébként védelmet nem is nyújthat a hajó, mert ágyúinak torkát a nemzetközi egyezés súgja, de legalább a fedélzet és a hajó egyéb részei számos családnak biztos védelmet nyújthat, mert az a hajó török földön, vagy bárhol a világon honi terület marad s így komoly következmények nélkül megsértetlen.

Igy jutottam én is a „Hum” korvetta hadihajóval Konstantinápolyba. Pólából alig nyolcz nap alatt szeltük át az Adriát, Chorthusi csatornát, Aegai és Márvány tengert és a keskeny Dardanellákon át a vérengzés

első tüzeiben vetettünk horgonyt a Bosporus torkolatánál, Tophanéban.

Vad moraj, félelmes zúgás Galata utcáin. A dühöngő tömeg, mely mintha sárkánytejtől részegedett volna le, misztikus rendtelenségben hullámszik és osztogatja kegyetlen vadsággal gyilkos csapásait még az élettelen tárgyakra is. A nagy lárma, fülsüketítő zivaj közé olykor pisztoly lövés, majd egy-egy megsebesített asszony sikoltása vegyül. A ki szerét teheti, ész nélkül rohan haza, bezárkózik és előszedi rozsdás fegyvereit, melyek e napok alatt mind kifényesedtek, hogy vérozsda lepje be ismét a támadó, vagy az önvédelmi harcban.

Önmagát látszik bátorítani a fékezhetlen dühös örmény nép ordításaival, mintha csak ezáltal akarná elnémitani az ártatlan vérontásnál feljajduló lelkiismeretét. Itt egy önmagával is alig bíró öreg szakkasz rogy térdre és keresztbe font karokkal esd hitvány életéért. De leszúrják vakon és hófehér szakálát párolgó piros vér festi. Amott már felhatoltak az emeletre és onnan dobálják le az aprógyermeküket; ölik a nőket. Anyyira belekábultak már az öldöklésbe, hogy saját fájukat is fojtogatják.

És a katonaság még mindig késik!

A szűk utcák piszkos kövezetén, a házak oldalán vérsávok és foltok jelzik az öldöklő

A kolozsvári országos diákértekezlet.

Az Országos Diákszövetség megalakítására való törekvés ez évben újra összehozta a felsőbb iskolák ifjúságát s az e hó elején Kolozsvárott tartott diákértekezleten az ifjúság komoly tanújeleit adta annak, hogy a kitűzött cél, t. i. az országos egyesülés és szervezkedés elérésére elég kitartással és komolysággal rendelkeznek. A kik megszokták a diákkongresszusokat dinom-dánomok és korhelykodások czéljából való összejöveteleknek tekinteni s ezen állításukat talán némileg indokolhatták is az előző kongresszusokon lefolyt multságokra való hivatkozással, a kolozsvári értekezletről azok sem nyilatkozhatnak másképen, mint a komoly munka színhelyéről, mert ott valóban az történt, hogy az értekezlet reggeltől délig és déltől késő estig felbeszakítás nélkül a kitűzött ügyek letárgyalásával foglalkozott.

Az értekezlet egyik legfontosabb ügye volt a diákszövetség megalakítására vonatkozó javaslat tárgyalása, a mely javaslat az egyesületi alapon való szervezkedés és az alapszabályoknak ily értelemben leendő elkészítését ajánlja, mert csak így remélhető, hogy azok kormányhatóságilag jóváhagyatnak. Ezen javaslat elfogadtatott.

Az értekezlet a pusztaszeri millennáris emlékoszlop költségeinek előteremtésére az országsszerte való gyűjtést újból elrendelte.

A jövő évi párisi nemzetközi diákkongresszusnak az 1901-ik évben Budapestre leendő összehívása elhatározatott.

Ezekon kívül foglalkozott az értekezlet a testgyakorló- és sport-egyletek ügyével, ének-, zene- és szépirodalmi-egyletek alakításával, diákasztal s a diákotthon ügyével is.

Legfontosabb s bizonyára a legüdvösebb határozata azonban az értekezletnek a becsületszékek felállítására volt, a melyek a párbaj-mánia korlátozására szolgálnak. És habár az erre vonatkozó határozatot az értekezletben eleinte több tag ellenezte, a mellette elhangzott fényes szónoklatok annak ellenségeit lefegyverezték és az értekezlet egy szavazat ellenében elhatározta, hogy a kárhozatos középkori elfogás-szülte párbaj helyett a felmerülő lovagias ügyeket a becsületszékek előtt fogja az ifjúság elintézni, a mely becsületszékek minden felsőbb iskolában fel fognak állíttatni.

És ezt a határozatot nem szalmaláng s nem a legutóbbi kolozsvári szomorú eset szülte, mert az az értekezlet napirendjére már eleve felvéve volt s a kolozsvári eset

csak egyik nyomós indok volt az ifjúságnak ezen üdvös határozat meghozatalára, a melyhez hasonló irányú intézkedések tételére honatyáink is elhatározhatnák valahára magukat.

Érdekes program-pontja az értekezletnek a torna- és vívó-verseny, melyet már azért is érdemes megemlíteni, hogy az ott résztvett versenyzők elől, — a kik pedig a vívásban és tornázásban jeles eredményeket produkáltak, — városunk szülötte és Kolozsvár társadalmának is igen népszerű alakja Garzó Béla tanárjelölt mind a vívásban, mind a tornázásban elnyerte az első versenydíjakat.

A hol az ország békája brekeg.

(Meteorológiai és földdelejjességi m. kir. központi intézet.)

A mult hetek esős napjaiban ország szerte szidták az időjósokat: Falbot, a szegedi Meteort s a hivatalos „ország békáját“, mert — igazat mondtak. Vak tyúk is talál búzaszemet, azonban az időjósítás csak akkor lesz majd különb mesterség a kártyavetésnél, ha legalább félszázad minutiosus adatai lesznek együtt az egész világról.

Nálunk Magyarországon már a mult század óta vannak meteorológiai feljegyzések. Összegyűjtötte Berde Aron „Légtüneménytan“ (1847.) című művében. Az 1782—1792. és 1806—1813. években a budai kir. csillagászati tornyon, 1836—1849-ig a gellérthegyi csillagászati observatóriumon tettek megfigyeléseket. 1848 után a bécsi akadémia kezdeményezésére történtek Magyarországon meteorológiai észlelések. Régi időjárás feljegyzéseket most közöl a „Természettudományi Közlöny“, de másutt is jelentek és jelennek meg ilyenek, hanem praktikus értékük bizony — semmi.

1860 június 18-iki ülésén a magy. tud. akadémia egy matematika-természettudományi bizottságot küldött ki azon czélból, hogy Magyarország természeti viszonyait illető adatokat gyűjtse, különösen pedig a meteorológiai adatokat. Stóczek József „Útásítás meteorol. észleletekre“ cz. alatt útásítást is irt. Ezzel a meteorológia tudományos mivélése megindult. A budai főreáliskolában (most II. ker. áll.-főreáliskola) rendezték be a meteorológiai observatóriumot meteorológiai és földmágnességi észleletekre, vezetője volt dr. Schenzl Guidó, a reáliskola igazgatója s admonti Szt.-Benedek-rendi káptalan tagja. Az observatóriumot „akadémiai észlelőnek“ nevezték, az akadémia költségén szerelték fel műszerek-

kel, különösen a földmágnességi és néhány önjelző meteorológiai műszer vásároltatott az akadémiai pénzből.

A déli időjelzést b. Eötvös József akad. elnök kezdeményezésére 1866-ban rendezték be, az e czélra szükséges átmeneti csövet, mely még ma is a reáliskola birtokában van. Budavára közönségének pénzén szerezték be. A déli időjelzés (lövessel) még az akadémiai observatórium felosztása után is megmaradt s a reáliskolából most is történik.

A földmágnesség-változási műszereket a reáliskola kertjében a földalatti vasmentes helyiségben helyezték el, később pedig, — mivel ez a helyiség nagyon nedves volt, — a mostani fizikai szertárnak részét képező, II-ik emeleti tág teremben állították fel. Az abszolút mérések egy a várhegy keleti oldalán fekvő vasmentes fakunyhóban történtek.

A hatvanas években dr. Schenzl G. és Kruspér István műegyetemi tanár a magy. kir. Természettudományi Társulat megbízásából végeztet az ország több helyén magnetikai meghatározásokat. 1869-ben a kormány Schenzl és Kondor Gusztávot küldte ki magy. nesi mérések megtételére. Ezek azonban csak szórványos törekvések.

Végre Hunfalvi János és dr. Schenzl Guidó az akadémia megbízásából javaslatot készítettek egy országos meteorológiai és földmágnességi központi intézet felállítására. Ezt a javaslatot az akadémia 1868. évi április 6-ikán tartott ülésén magáévá tette és a közoktatási minisztérium elé terjesztette. A király ő Felségének 1870 évi április 8-án kelt elhatározásával, az akadémia kezdeményezésére tervezett külön meteorológiai központi intézet életbe is lépett.

Az intézet igazgatójává az akadémia III. osztályának 1870. május hó 9-ikén tartott összes ülésén dr. Schenzl Guidót ajánlta, mely ajánlat alapján ő Felsége 1870 július 12-én őt ki is nevezte. Így hát az időjelző béka megkezdhetette kuruttyolását, hivatalosan el lévén ismerve jelentősége!

A magyar országos meteorológiai intézet szervezetének főbb pontjait sem lesz érdektelen közölni. Hatásköre a magy. szt. korona minden országára kiterjed. Célja, hogy az országban a főészlelő hely, azonkívül a másodrendű észlelő állomások középpontja legyen, hol azoknak észlelései összegyűjtetnek és feldolgoztatnak. Arról gondoskodik, hogy kellő helyeken észlelő helyek állíttassanak fel. Az észlelők részben önként vállalkoznak, részben hivatalból kötelesek a megfigyelésre. A központ az észlelőket útásítja, eszközeiket össze-

tömeg útját, melyet az éhes kutya-sereg jóízűen nyalogat...

A lázadó sereg ellepi a Perába felvezető útezőkat, halálmegvető elszántsággal megszállja az Ottomán-bankot, hol az Orient birodalom mesés kincseit őrzik és ezen hadiállásukból remélik megnyerni követeléseiket.

Ne kísérjük e vérengző csöcseléket, mely felbőszült állapotában önmagának sem tudna beszámolni, hogy miért szomjazik és miért iszik vért...

Maradjunk Kovács-szállodájának jól bezárt ajtaja mögött. Főnt az emeleten, hová lépcsőházból szuette falépeső vezet, egy kis szobácskában találjuk Kovácsot feleségével, a ki félénk kis leányát szorítja kebléhez. A két férfieseléd már napokkal azelőtt elhagyta a házat s csak a barnabőrű Durnell, — Rózsika dajkája — szepeg ott a szekrény mellett.

Bent a szobában halotti csend. A képzület a legrémesebb mozgó-képeket festi önmaga elé és ezt méginkább fokozza, megeleveníti az útezőről felhangzó fenyegető kiáltás, csatazajhoz hasonló moraj. Borzasztó lehet ily halálfélelmet kiállani, amikor nincs búvhely, nincs menekvés, ha az örült vérszomjas tömeg erejének nem állhat ellent a ház kapuja, mely ebben az esetben soknak megmentője lett. Tudta azt a vérszomjas tömeg,

hol elégitheti ki kapzsóságát, hol öldökölhet kéjittasan.

Kovács bár halálsáppadtan, de szilárdul áll a szoba közepén; egyik kezében forgópisztolyt, míg a másikban markos tört tartva, hallgatódzik.

Az anya egész testében remeg, szemeit nem tudja levenni gyermekéről; fél, de nem önmagáért. Hisz az anyai szeretet a világon a legönfeláldozóbb, a legtökéletesebb! Nem az önvéres hulláját látja szétroncsolt koponyával ott a falon, — mit törődik ő e vészes perczen a saját énjével! — hanem azt az anyalkát félti a legyilkolástól, a ki szivéről szakadt le s a kit most a halálfélelem kínos óráiban oly szenvedélyesen szorít oda.

Metsző fájdalmat érez lelkében azon gondolatra, ha durva kezek lerántják kebléről és belédöfik irgalom nélkül azt a fényes gyilkot abba a picziny kis szivbe, a mely tőle kapta az életet; a mely olyan hangosan ver és csak a mamáját szereti...

Arca elborul a szenvedő anyának; szemeiben fenyegető szikra villan — és most még erősebben szorítja szivéhez gyermekét.

— Kedves mama, mikor jönnek el a magyar bácsik? — Ugy-e, azok megvédenek minket? — kérdi anyját a remegő kislány.

— Ne félj, kincsem, elfognak jönni nemsokára; el. — Válaszol az anya.

Mialatt az útezőről a rémes ordítás egyre hatalmasodik s az anya mindegyre jobban látja önmaga előtt az ő lelkét lesújtó legiszonyúbb képeket; Tophane felől sortüzet vezényelnek és hatalmas puska-ropogás rázza meg a levegőt.

Ez több volt ijedelemnek, mint amennyit az anya szive s az izgalmaktól a végletekig túlfeszített elméje elviselni birt.

Hirtelen fölugrik ülőhelyéből s nem törődve földrezuhant gyermekével, futkosni kezd a szobában csalhatlan jeleivel az örültségnek, miközben szivrepesztő siránkozással kiáltja:

— Rózsikám! Kedves aranyos Rózsikám! megölték a kislányomat! Gyilkos! Fogjátok meg! Megezik a kutyák! ... Ne engedjék... Nem! Nem! Nem jönnek a magyarok!...

A vészes napok elmúltak; a lázadás lecsendesült, de Kovácsék házába többé nem jött meg a vigság. Ugy látszott, elköltözött az onnan örökre.

Multak hetek, hónapok s bár a szegény ember elkövetett minden lehetőt, rövid idő alatt feláldozta vagyonának nagyrészét neje gyógyítására, de a szerencsétlen beteg állapota csak annyiban javult, hogy nem voltak veszélyes rohamai, egyébként azonban elméjére sötétség borult; csendes örült maradt.

Szabadon járt-kelt, mindig nagyon csen-

hasonlítja és megvizsgálja. A külföldi hasonló intézetekkel föntartja a közlekedést és ekképen a nemzetközi meteorológiai szolgálatban részt vesz.

Mint főszelők helynek az intézetnek következő feladatai vannak: A meteorológiai észleleteket eszközli, kosmo- és földphysikai megfigyeléseket tesz, azaz földmágnességi észleleteket, lélegektromossági vizsgálatokat stb. Az ország egyéb helyein a földmágnességi állandókat meghatározza. Mindezeket az eredményeket a másodrendű észlelő-helyek eredményeivel együtt az Évkönyvben közzé teszi, melyet különösen a külföld meteorológiai intézeteknek elküld. Ilyenformán a világbékek konzertjébe mi is bele brekegünk!

Az intézet személyzete rendszeren az igazgatóból, egy vagy két észlelőből és egy segéd-ből áll. Ha szükséges, a teendőkhöz képest még számológ (Calculatorok) is felvehetők. Az igazgatót a magy. tud. akadémia ajánlja s a földmívelési miniszter előterjesztése alapján a király nevezi ki. Az észlelőket és a segédeket az igazgató kijelölése alapján és az akad. ajánlata mellett ugyane miniszter nevezi ki.

Midőn az intézetet 1870 ben felállították, a budai várban volt rövid időre néhány szobában elhelyezve, míg 1872 november elején végleges helyére, a bécsi kapun kívül eső egyik házban helyezték el. 1893-ban a pesti oldalra tették át.

1886. ápril havában dr. Schenzl Guidót admonti klostromában apáthelyettesnek (administrator cum jure succedendi) választották, s ennek következtében hivataláról leköszönt, miután Magyarországon 36 évig állami szolgálatban állt. Schenzl távozása után dr. Fröhlich Izidor, egyet. tanár vette át ideiglenesen az intézet vezetését, míg igazgatóvá 1887 május havában dr. Gruber Lajost, az intézet volt observatorát neveztek ki. Dr. Gruber nemsokára súlyosan megbetegedett és meghalt. Az intézet aztán 1893-ig ismét interregnumban volt: egy observator és egy segédből állt a személyzete oly országos központnak, melynek 500 állomás munkásságát vezetnie, ellenőriznie és feldolgoznia, azonkívül a központi intézet feladatát megoldani, a külfölddel az összeköttetést fenntartani van hivatva. Szerencse, hogy Konkoly Thege Miklós orsz. képviselő s a híres amateur csillagász idején segítségükre ment.

Mert a feladatkör, mely a meteorológiai intézetre vár, évről-évre szaporodik. Itt is az intézet személyzetének kiegészítésére, különösen pedig a vezető igazgatói állás állandó

betöltése mutatkozik kívánatosnak, a hogy most van. (Csak a napokban közölte a hivatalos lap az újabb kinevezéseket.) Igazgató csak fizikus vagy csillagász lehet, aki melleleg meteorologus is. Ime, 1891-ben a régi teendőkhöz még az ország vizrajzi szempontjából teendő eszmérések jöttek, melyek a földmívelési minisztérium által kijelölt helyeken végrehajthatók. Ezért 1893-ban az intézetet a közoktatásügytől a földmívelési minisztérium tárczájába helyezték át. Egy másik, más országokban berendezett észlelés a zivatar-statisztikára vonatkozó adatok gyűjtése, a központi intézeten a légköri elektromosság mérése és tanulmányozása stb. Temérdek már a munka, mely feldolgozást kíván s ha csekély erők mellett nem sikerül a felhalmozott adatokat rögtön összegyűjteni, bizony esőjósítás marad az intézet hírlapi közleményeiben akkor is, ha szép időnk van és szép időt mutat a lapok táblája, pedig javában zuhog az eső. Talán jobbák voltak néhai Weisz Bernát időjósításai, melyek szép időt, esőt, szelet egy kalap alá fogtak a 80-as években és neveltségessé tették az ilyen hivatalos közléseket? Azóta száradt meteorologusainkon az „ország békája“ gúnynev, pedig lám becsületesen dolgoznak, hogy kuruttyolhassanak.

A központi intézet az újjászervezés óta hatféle irányban működik, még pedig: 1. a klimatikus osztály az Évkönyvet szerkeszti, összeállítva abban az ország valamennyi állomásának megfigyeléseit; 2. az időjárás-jelentéseket egy osztály adja ki naponként, a hazai és külföldi főállomások jelentéseit egybeállítva; 3. az árvízjelzés érdekében a csapadékok és hőmérsékleti adatok egybevetésével foglalkozik; 4. az ógyallai obszervatoriumban megfigyeléseket tesznek a talaj- és eső-hőmérséklet, elpárolgás, verőfény tartama, napsugárzás erősege, talaj-kisugárzás, légköri elektromosság stb. dolgában; 5. a külfölddel leveleznek és 6. mindennap d. e. 11 órakor a pontos vasúti-és távírda-órajelet megadják a kereskedelmi minisztériumnak.

A meteorológiai megfigyelések Európaszerte évről-évre tökéletesbedő rendszer szerint végeztetnek. Az észlelési háló mindig sűrűbb lesz és mindinkább terjed. Hazánk se maradhat el a többi államok mellett, annál kevésbbé, mert jól felszerelt intézete van, melyben a rendező kéz és a kellő munkaerő sem hiányzik többé. Oly meteorológiai szolgálat, mely csak épen úgy a hogy dolgozik, az a semminél is kevesebbet ér. Magyarország par excellence földmívelő ország s itt az ország békája

kuruttyolását aggodalmasan lesik és fogják lesni mindig. A mi az időjósítás lutrijában emberi erővel kiokoskodható, azt az intézet megteszi becsületesen. De könnyebb egy-egy felsüléért kigúnyolni, mint eddigi tudományos eredményeit értékük szerint fölbeesülni.

Lám nem is utolsó a hely, a hol az ország békája eddig kuruttyolt és most kuruttyol, hogy pedig munkája nem csupa hókusz-pókusz, sorainkból eléggé kitünhetett. Higyjék el, azon vannak a meteorológiai központ, hogy mihamarább praktikus értéket adhassanak följegyzéseiknek és — jóslásaiknak.

H....r Á....t.

Hazánk nozogeografiájából.

(Folytatás és vége.)

Magasabb fekvésű Pozsony és mégis állandóan endemikus voltát mutatta ki 1883-ban Pávay Gábor dr. ennek a nyavalyának, hol évente 360 ember hal el tüdővészben; más fertőző bajok (hagymáz, vörheny, kanyaró, himlő, torokpenész vagy difteritisz) ellenben együttvéve csak 210 et ölnek el. Magyarország 1892-ben 46,097 áldozatot követelt a tüdővész, 1896-ban már 60,000-nél többet. 1898-ban áprilisban 5994 halottja volt hazánkban e nyavalyának, Budapestre 245 jut, a legtöbb Dunántúlra (1079).

Temes vármegyében 1894-ben 2519 embert lepett meg a difteritisz, belehalt 1142 vagyis 45-3%. Temesvárott 182 gyermek. Ez évnek a második felében Budapesten 998 difteriás beteg volt, torokgyíkban 154-en szenvedtek, a halálozások 17%-át pedig tüdővész okozta. Az egész hazában ez év alatt 60,000 embert ölt el a difteritisz; 1893-ban ez a baj a krup-pal együttvéve a gyermekeseregéből 34,000-en fölül járó számban vitt el. Működött ez évben 4174 orvos, 1846 patika, 7357 baba, mégis közel 1/2 millió ember halt el, — de valamivel kevesebb, mint 1892-ben. A fővárosban minden 1000 lakosból 244-en haltak meg 1894-ben.

Éhtifusz dúlt 1895 tavaszán Árvában és Beregben, májusban Mármarosban lépett föl a hagymáz köteges alakjában; júniusban a fekete himlő ütött ki Liptóban és nap-nap után 5-6 gyermeket vitt el községeinkint, a megbetegedettek pár órai zzenvedés után haltak el. Az egyiptomi szembetegség (trachoma) 1893-ban 23,172 embert lepett meg, 5130-czal többet, mint 1892-ben; 1895 októberben Szeged külső területén, 2980 trachomást leltek és 1321 trachomagyánús esetet.

desen, mélézva. Olykor lejött az ebédlőbe és elvegyült a többnyire törzsvendégek között. Férjét olykor felismerte, gyermekét azonban soha. Kovács remélte, hogy mi néhány magyarok, kik a „Hum“ hadihajóval érkeztünk oda, valami változást idézhetünk elő neje állapotában; de nem így volt.

A beteg nő megörülése percétől soha nem beszélt többé más nyelven, mint magyarul s bár velünk, reá nézve ismeretlenekkel is csak magyarul beszélt, mégsem tűnt fel neki, hogy mi azok a magyarok vagyunk kiket a félelem napjaiban vártak.

Ha közibünk ült, mindjárt szokott beszédjét kezdte:

— Ha eljőnnének a magyarok, mi sem halnánk meg. De nem jönnek el, megölték a magyarokat is... Meghaltak azok is... A Rózsikámat is megölték... Minket is megölnék. Ugy-e ismerték az én kislányomat?... Szegénykét agyonverték... Összeapritották... Nem temették el... Megették a kutyák... Édes kislányom!...

Lesütötte szemeit s köténye sarkával játszadozva, pillanatra elhallgatott. Majd mintegy új eszméhez kapva, folytatta:

— Látják? Nem jönnek a magyarok! Mindig mondtam én az uramnak, hogy megölik a magyarokat is, de ő nem hitte, mindig azt mondta hogy egy nagy hajóval jönnek

el... Nem! Nem! Vége mindennek!... Elveszünk, meghalunk mindnyájan! -- Nem jönnek el a magyarok...

Rögeszméje maradt mindvégig, a mivel a halálfélelem ölt perczében, örülése pillanában foglalkozott.

Ha kisleánykája olykor hozzá ment és felmászott ölébe, nem látszott észrevenni. Pedig az a kis ártatlan mindent elkövetett, hogy édesanyja figyelmét magára terelje. Czirógatta, csókolta, nevetgált vele és szegénykének oly zokon esett, hogy a mama olyan szóval, komor és soha nem szól az ő kis Rózsikájához.

— Kedves, drága jó mamám, miért haragszik?... hát mért nem szeret?... kérdezte gyakran.

És amikor édesanyja nem válaszolt neki, búsan eltávozott onnan, hogy felkeresse Durnellt, az ő dajkáját, a ki őtet — így gondolta szegényke — az ő fekete képével is jobban szereti, mint a mama...

Ezt látni és a gyermek szívtépő panaszát hallgatni, az ember szemébe könny lopódzott. Nem lehetett volna megmondani, hogy ki iránt érezünk nagyobb részvétet, a beteganya iránt-e, ki örültségében is gyermekéért eped és halottként siratja az élő; vagy azt az aranyhajú kis virágot sajnáljuk mélyebben, ki vidáman játszadozik élő-halott anyjával,

kinek kebléről leszakadt, a kitől nem kap többé ölelést és ezt a szomorúságot az ő gyöngye szíve is megérzi, mert vidámsága eloszlik.

Igen gyakran magamhoz hívtam a szegény anyátlan kis árvát. Oly jól esik hallanunk messze hazánktól, idegenben azt az édes magyar nyelvet. Hát még a mikor ilyen apróság enyeleg velünk! És milyen kedvesen csacsogott mindenről. Ha anyját meglátta, hirtelen elszomorodott és fájós püsszegéssel panaszkodta el ami az ő piczi szívet nyomta. Hogy reá a mama nagyon haragszik, pedig ő soha sem bántotta; ezviki-pusztit is ad a mamának, de ellöki mindig. Pedig ő nagyon jó kislány, kérdezzem csak meg a papától! Azután elmondotta, hogy ő mindig imádkozik a jó Istenkéhez és az őrangyalkához. Majd hirtelen hozzátette:

— Ugy-e, bácsi, maga is tud imádkozni? Azután, hogy megmutassa ártatlan lelkének igaz gyöngyét, összetette kis kacsóit szépen, kék szeméit égfelé emelte és megható áhitattal mondotta:

— Oh, édes őrangyalkám! Szépen kérlek, vigyázz reám, hogy míg élek, mindenkor jámbor és hű legyek; Amen...

Arany-szöke hajába rejtettem forró szemem. Nem tudom, miféle gyöngység az, de ha ilyen kis gyermeket látok imádkozni; ilyen

A rózsavölgyi szövőgyárban vagy 20 községből dolgoznak munkások és ezeket a Csehországtól 1895 végén behívott szövők észrevétlenül úgy beoltották trachomával, hogy azóta Liptóvármegyében rohamosan terjed az. 1896 végén 27,677 trachomás beteg volt Magyarországon, 244-el kevesebb, mint az előző évben.

Hazánk több vidékén, egyebek között Mozsonyvármegyében a Fertő mellett való részeken a csont porhanyósság (rhachitis) betegség gyakori tünet; igaz, hogy erősebben a házi állatoknál, a melyek csak növényi táplálékkal élnek, de a szegényebb néposztálynak sem jut ki minden áldott napra a húseledel. Van ott golyva is, kivált a víztől. Föltűnő Csallóközben a talókság; minden 10,000 férfi között 26 van vízfejű, minden 10,000 nő között 20. Orvosi vélemény szerint annak oka a csekély mélységben levő fenékvíz. Pozsony körül erős a gyermekhalandóság, az újszülöttek között 41-50%.

Magyarországon 1898-ban az összes háziorvos 459,224 volt, 1892-ben 496,373. Az orvosok száma 127-el nőtt; a foghúzóké száma 882 volt 374 magán, 1282 nyilvános gyógyszer-tár, 312 kórház, himlő ellen oltottak 869,308 embert 86,143-mal többet mint az előző évben; 304,308 újraoltási eset volt. A Pasteur intézetben Budapesten 701 egyén jelentkezett, közöttük 74 külföldi, elhalt a kezeltekből 7.

Föllépett Erdélyrészen 1898 tavaszán a pellagra, az a veszedelmes és nem ritkán évekre tartó és csaknem föltétlenül halálos kimenetelű bőrbaj, melynek a hazája Olaszország éjszaki és Franciaország déli része, — de előfordul Spanyolországban és Romániában is. Terjedését elősegíti a túlságos kukoriczaevés és a szeszes italokkal való visszaélés. Mérges kiütések keletkeznek a levegőnek kitett testrészekben, elmúlnak és kiújulnak, de belőlök agyhártya, tüdő és vesebaj származik. Kolozsvármegyébeo már szedte az áldozatokat, május végén 60 embert vitt el.

1898-ban elhalt Magyarországon gümőkórban 55,280 ember, difteritisben 11,015 vörhenyben 10,754, szamarhurutban 10,314. kanyaróban 7980, hástifuszban 6685, vérhasban 2121, gyermekágyban 2078 nő; a himlő, pokolvar, hólyagos tifusz összesen 2058 áldozatot követelt.

Ritka az oly szerencsés pont, mint a főváros közelében Szada, hol, mint a Tudományos Gyűjtemény 1836-ban mondja, „még semmiféle ragány, sőt még a görösmirigy (kolera) sem uralkodott. Kis-Kálnán Barsvármegyében 478 lakos közül 1892 közepétől

1894 végéig egyáltalán senki sem halt meg. De Krassó-Szörényben a meredek sziklafalak miatt napsugártól elzárt Börza község lakói nem igen érik el a 60 éves kort. A tiszti főorvosi jelentésekből az világlik ki, hogy 1893—1894-ben a legegészségesebb város a hazában Székes Fejérvár volt.

Hogy régenten oly erőre birtak a nyavalyák kapni, a sok ok között a gyógyszer-tárak hiányában is kereshető. 1776-ban az Alföldön csak Arad, Makó, Szeged és Gyulának volt patikája. Szegvárott, Békés, Csanád, Csongrád vármegye gyűlésezett, de gyógyszer-tár nem volt helyben, — hiányzott ez Tornavármegyében még 1848 előtt is, Árva vármegye éjszaki részéből pedig Galicziába jártak az orvosi rendelvényeket megcsináltatni.

Hanusz István.

IRODALOM.

Bartha Henriknek ismét egy kedves szerzeménye „Alom, Dalkeringő” czímen jelent meg Nádor Kálmán budapesti nemzeti zeneműkereskedése kiadásában, melyet a jeles szerző Csongory Mariska úrhölgynek, téli színtársulatunk bájos művésznőjének s a költemény irónójának ajánlott. A fülbemászó kedves zenei produktum, mely a télen a színházban zajos tapsokat aratott, bizonyára rövid idő alatt ép oly népszerű lesz, mint zseniális szerzőjének többi darabjai. Csongory Mariska arcképével diszitve a Metzger Béla-féle könyvkereskedésben kapható. Hangversenyeink rendezőségei ne feledkezzenek meg e hatásos számról!

Bűnök. Egy novellakötet czíme ez, melyet a magyar női írók legkiválóbbja: Szabóné Nógáll Janka írt. Tizenhét elbeszélés van benne, a legszebbek közül, melyek az ő tollából kikerültek. Nem a társadalom sötét bűneit látja Szabóné; ezek a bűnök a lélek megtevélyedései, a szív bűnei a szív ellen. Finoman jellemző tollal a lélekállapotok rajzában éri el tökéletességet; de meglep elbeszélő nyelvének könnyedsége, simasága is. Alakjait úgy állítja eléink, hogy legsajátosabb vonásaikkal vésődnek emlékezetünkbe. Az a műgond pedig, melylyel mindegyik darabját kötetének megírta, arra vall, hogy a tollat nem mesterszerűleg kezeli, hanem azzal a művészettel, mely manapság kevés elbeszélőknek sajátja. Aki „A bűn”, „Két leány” és „A medve” című elbeszéléseket olvassa, meg fog győződni új kötete értékes voltáról. Goró Lajos izléses

czimképet rajzolt hozzá és a Franlin-Társulat igen díszesen bocsátotta a könyvpiacra. Ára füzve 1 frt 20 kr.

A magyar Verne. Verne nem azok közül az írók közül való, akiket bármily fordításban élvezhetünk. Ragyogó, szingazdag fantáziája megkivánja, hogy az aki tolmácsául szegődik, a nyelvvel is tudjon banni. Gaal Mózes, aki újabban Verne munkáit magyarra fordítja, bámulatos tökéletességgel tolmácsolja Verne gyönyörű regényeit. Ezeket, hogy mindenki könnyen megszerezhesse, a Franklin-Társulat olcsó füzetes kiadásban bocsátja közre az eredeti francia kiadás pompás képeivel. A most megjelent 117—128. füzetekben befejeződik „Sztrogoff Mihály útazása” és megkezdődik a „Hatteras kapitány” című regény. A füzetek megszerezhetők a kiadónál (IV., Egyetem-útcza 4.) és minden hazai könyvkereskedésben. Egy-egy füzet ára 20 kr.

A Magyar Hirlap július elsején új félévet nyit meg. A tizenhétadikát. Jog, törvény s igazság volt eddig a hármasság uralomra jutásáért harcolt fennállása óta. Ezentúl pedig főfeladata lesz az ellenőrzés. Hogyan hajtják végre mindazt, a mi e hármasság jelszóhoz tartozik. Ezt tartja szemmel szakadatlanul. Egyetlen mozgató erő kormányozza a Magyar Hirlapot. A közérdek. Mindent a közügyért. Igazságot a legkisebbnek is. Ez a Magyar Hirlap lelkes törekvése. Ezzel segít minden nemes ügyet. Sem pártnak, sem hatalomnak nincsen befolyása a Magyar Hirlapra, melynek elejétől fogva Fenyő Sándor a szerkesztője. Ebben is hű maradt önmagához. A művelt középosztályra támaszkodik. Főképen annak a lelkehez szól. Magyar szempontból s hű hazafisággal. Lankadatlanul és osztatlanul. Politikai információi a legalaposabbak. Szépirodalmi része elsőrangú. Hírszolgálat pontossága és kitűnő. A Magyar Hirlap előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy órára 1 frt 20 kr. Előfizethetni bármely naptól kezdve lehet. A kiadóhivatal s a szerkesztőség az V. ker. Honvéd-útcza 4. szám alatt van.

KÜLÖNFÉLÉK.

Közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága f. hó 28-án tartja rendes havi közgyűlését. A közigazgatási bizottság gyűlése ezt megelőzőleg f. hó 27-én lesz.

szelid, tiszta ártatlanságot — ki előttem a lélek kultuszában az áhitat angyala — látok Istenhez emelkedni a romlott alakoskodó népek közül, mindannyiszor meghatottság veszt rajtam erőt és szeretném azt a kort magamnak visszavarázsolni, hogy soha el ne hagyna többé. Ilyenkor értem meg legjobban a klaszszikus igazságát, hogy:

— „Maste nova virtute puer sic itur ad astra!”

És igaz! Ezeknek lelkei mindig a csillagok között járnak; az Istenhez legközelebb állanak és csak egyedül ők a boldogok.

De mégsem! Hiszen ez a kis leány, ki még öntudathoz sem ébredt, már is boldogtalan! Szíve is fáj neki, mert anyja nem akarja szeretni! És ő nem tudja, nem érti okát.

Szomorú órák voltak azok, melyeket a család körében töltöttem és a részvét mindgyakrabban vonzott oda. Nem volt senki, ki vigaszt nyújtott volna annak a szerencsétlen férjnek, apának és jól esett neki is keserveit egy honfitárossal közölni. Egyike legfájdósabb emlékeimnek, melyeket keletről hoztam, az ő tragikus végök.

Mert a pohár még nem volt üres! A tragédia utolsó felvonása csak ezután jött!

Karácsony szentnapjaira készült a keresztény világ Mohamed fővárosában. Kovács

már rég azelőtt megígérte nekem, hogy mi helyest lehet, időt vesz magának és átmegyünk Kis-Ázsiába s ott valahol Nicodémia környékén meglátogatjuk az ott régen elbujdosott smeghalt Tökölly Imre, híres kuruczvezér sirját, a hová Kovács igen gyakran elment, hogy kissé rendbe hozza azt a kis elhagyatott dombot, melyet kivüle alig látogat valaki, oly magányos, elzárt helyen van.

A szent estén ültünk cserkeszre és az igen keskeny szoroson át Skuttariba érve, úgy határoztuk, hogy ott töltjük az éjt és a kora hajnali órában vonaton Chalcedonba megyünk, honnan egynehány kilométernyi gyaloglás után célhoz jutunk.

A szálloda, melyben megszállva voltunk, a tengerparton van. Szép lanya est volt, a mi gyakori ott még decemberben is. Nem akartunk lefeküdni s hogy zavar nélkül beszélgethessünk, felmentünk az épület tetején lévő verendára, honnét pompásan láhattuk egész Konstantinápoly háztömegének sötét körvonalait, karsú mecsetjeit, melyekből a műlelőnek most énekelték el az esti óra kezdetét.

Élvezettel ittuk a sűrű fekete kávé és a narghilék bodor füstje mellett beszélgetésünk benyúlt a késő éjjeli óráig. Milyen jól esik egy más világrészben a hazáról beszélni! . . .

Egyszer csak megvilágosodott szemünk

előtt a tenger vize, a horgonyozó hajók alakjai és e pillanatban szemünkbe ötlük egy óriási tűoszlop, melyből magas lángok és millió tűszikra emelkedik a vérvörösre festett égboltozat felé.

A távolság igen csekély Skuttari és Cospoli között s így igen könnyen lehetett látni, hogy Galatában, a Duyána-mólón valami épület áll lángokban. Sokkal jobban kiismertem már magam én is Galata utcáin, hogysem legott ne sejtsem, hogy a tűznek Kovács háza közelében, vagy éppen ott kell lenni.

Ránéztem. Arcza elhalványult, szemeit merően szegezte a lány khaoszra, melynek idáig ható fénye még ijesztőbbé tette arczának eltorzulását.

Hallgattam. Valami telephatiám nekem is volt.

— Tűz van! — szólott Kovács, alig hallhatólag és úgy tetszett nekem, mintha nem is ő beszélne.

— Többé nem látom kedveseimet! . . . — tette hozzá fuldokolva és arczán apró gyöngyök peregtek végig.

És én oly gyáva voltam, hogy nem merem előérzete ellen beszélni.

— Térjünk vissza Konstantinápolyba, hogy megbizonyosodjunk, — szólottam hozzá elfogultan.

— **Az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról** szóló törvény kihirdetése napján, vagyis folyó évi június hó 10-én életbe lépett. Ugyanezen törvény értelmében az adó meg nem fizetése a választó jog gyakorolhatóságának további akadályát nem képezi, ennél fogva azok az egyébként választójogosultak, a kik mint adóhátralékosok, ez ideig a választói névjegyzékbe felhívték nem voltak, jövőben már az érvényes választói névjegyzékbe felveendőek. Ebből kifolyólag a központi választmány az 1899-ik évre érvényes bíró képviselőválasztók névjegyzékébe, a választási jogosultsággal bíró adóhátralékosok neveit is beiktatta, miáltal a választók száma 244 választóval szaporodott. Az összeíró adatai szerint a város belterületén van 2754 választó, a pusztákon 937, vagyis Kecskemét város választó polgárainak száma 3691.

— **A kecskeméti ev. reform. egyház tanácsa** június 11-én tartott ülésében a következő gimnáziumi tanári tanszékeket töltötte be meghívás útján: A latin-magyar nyelvi tanszékre Garzó Béla tanárjelöltet, a magyar-német nyelvi tanszékre Müller Lajos tanárjelöltet, volt nagykorúsi nevelőt hívta meg, mindkét tanárjelöltet egyelőre helyettes minőségben. A szeptember 1-én nyugalmába vonuló Molnár László örökét, a történelmet Junker László veszi át végleges rendes tanári minőségben. A testgyakorlati tanszékét Kiss Béla fogja betölteni, mint végleges rendes tanár. A latin-görög nyelvi szak a július 6-án lejárató pályázat útján fog betölteni.

— **Macher Ede**, vasúti vonalfőnök, a ki szeretetreméltó, előzékeny modora által közönségünk rokonszenvét méltán kiérdemelte, az igazgatóság által Budapestre helyeztetvén, kedves családjával együtt f. hó 17-én költözött el körünkből.

— **A törvényhatóságnál** megüresedett irnoki állásra a következők adták be pályázati kérvényüket: 1. Dárdai Ernő v. napidíjas irnok, 2. S. Kovács József joghallgató, 3. Fekete Béla v. napidíjas irnok, 4. Bende László v. napidíjas irnok, 5. Domján István ügyvédjelölt, 6. Máthé Sándor napidíjas irnok, 7. Nagy Béla napidíjas irnok, 8. Tantó Sándor napidíjas irnok, 9. Henter Gyula napidíjas irnok, 10. Dekker Kálmán aradmegyei lakos, 11. Jeszenszky Lajos joghallgató.

— **Érettségi vizsgálatok.** A kecskeméti ev. ref. főgimnáziumban az idei érettségi vizsgálatok szóbeli része június 12. és 13. napjain

tartatott meg. Elnök volt Baksay Sándor, kecskeméti lelkész, solti esperes; kor mányképviselő dr. Horváth József pápai theol. akad. igazgató. Érettségire jelentkezett 24 ifjú, kik közül jelesen érett kettő, u. m.: Hirschler Béla és Tóth László, jól érett négy, egyszerűen érett tizenöt, a szeptemberi javító érettségire utasított 1—1 tárgyból három növendék. Egy reáliskolai növendék reál-érettségi bizonyítványát pótolta a latin nyelvből sikeres eredménnyel.

— **A III. osztályú kereseti adókievetési lajstromok** a budapest vidéki m. kir. pénzügyigazgatóságtól megérkeztek s oly hozzáadással tétettek ki f. hó 8-tól számított 8 napi közzemlére az adóügyi osztálynál, hogy azokat ezen határidő alatt mindenki betekintheti s úgy a maga mint mások terhére javasolt adókra nézve észrevételeit a folyó hó 17-én reggel 8 órakor kezdődő és Beke Imre VII. tized 4. sz. alatti lakos vendéglő-helyiségében tartandó adókievetési tárgyalásokon megteheti.

— **Az áll. segélyezett városi zeneiskola** folyó hó 22-én kezdi meg évről-évről vizsgálatait, melyek a következő sorrendben tartatnak meg: 22., 23., 24., 26. és 27. d. u. 5 órakor a vizsgálati hangversenyek a kegyesrendi főgimnázium tornacsarnokában; 28-án pedig d. e. 1/9-től és d. u. 1/3-tól kezdve az egyes szakokból a rendes vizsgálatok tartatnak meg az iskola helyiségében, (volt eredeti lak. I. em.) Úgy a t. szülők, mint a t. közönséget ezen vizsgálatokra tisztelettel meghívja a tan-testület.

— **Szabados Géza** vezetése alatt álló kecskeméti államilag segélyezett zenekar XVI-ik évi tanfolyamának nyilvános ének- és zenevizsgálata f. hó 24-én délután 1/4 órakor tartatik meg, az evang. ref. főgimnázium tornacsarnokában, a nevezett intézet záróünnepélye pedig ugyanazon helyen f. hó 25-én d. u. 1/5 órakor lesz, melyre a nagyérdemű közönséget ez úton is tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **A vasúti sétatér** öntözésére szolgáló víztartó toronyba f. hó 15-én húzták föl a két nagy, vasból készült víztartó medenczét, melyekben összesen 101 hektoliter víz lesz, a melyből a már elkészített vízvezeték segítségével az egész sétatér folytonosan locsolható lesz. A söröcsarnok munkálataival is elkészülnek a jövő héten, sőt pár nap múlva a cukrászda is át lesz adva a közhasználatnak. A lawnt-rails pálya is mind nagyobb közön-

séget vonz, úgy, hogy szép sétatérünk rövid idő alatt közönségünknek leglátogatottabb, legkedvesebb kiránduló helye lesz.

— **Nyilvános köszönet.** A pusztaszeri gazdaközönség 33 tagja ifj. Dékány István elnöke alatt a f. hó 11-ik napján a pusztaszeri emlékoszlop javára népnünnepélyt rendezett s ezen népnünnepély tiszta jövedelme 7 frt 5 kr. az emlékbizottságnak átadatott, melyért a bizottság ez úton fejezi ki őszinte köszönetét.

— **Új pusztai iskolák.** A város a folyó évben ismét 3 pusztai iskolát építtetett, még pedig Szikrában a vasúti állomás mellett, Városföldön a pákai állomás mellett és a Kécskei úton a Nagy Lajos-féle föld mellett. Az építkezésekhez mindenütt hozzáfogtak, hogy az épületek kellő időben elkészülvén, az előadások még a folyó évi októberben megkezdhetők legyenek.

— **A tanítói árvaház** építésével a kedvező idő folytán most elég jól haladnak, mind a mellett a kitűzött időre, vagyis júl. 1-re az összes munkálatokkal nem készülnek el. Mint halljuk, a városi tanács, az árvaházi igazgatóság előterjesztésére, úgy az árvaházhoz vezető utat, mint az az előtt levő teret is villanyval fogja kivilágíttatni, a kormány pedig az egész épületbe bevezeteti a villanyvilágítást. Az árvaházhoz vezető utat a hatóság egyelőre csak a kisközéig nyitja ki, az út teljes kinyitása az ott folyó kisajátítások jogerőre emelkedéseig elhalasztott.

— **Gazdasági ismétlő iskolai tanítók kongresszusa.** Almássy Ferencz, a Székesfehérváron megjelenő „Gazdasági Tanító” szerkesztője mozgalmat indított a gazdasági ismétlő iskolai tanítók körében, hogy azok tekintenek meg tömegesen a szegedi mezőgazdasági országos kiállítás s egyben tartanak ott egy országos értekezletet. Az elvetett mag termékeny talajra talált a tanítók ismert lelkes karának körében, mert a mint Almássy a kiállítási irodához intézett levelében jelzi, az ország legtávolabb vidékeiről is számosan jelentették be részvételüket. Eddig mintegy 150-en jelentkeztek s újabban utazási, szállítási és élelmezési kedvezményeket is biztosított a rendezőség a tanulmányi kiránduláson résztvevők számára s így remélhető, hogy több száz gazdasági ismétlő iskolai tanító fogja a kiállítást meglátogatni és a tanítói kongresszus élénk érdeklődés között fog lefolyni.

— **Felső-Pusztaszeren** folyó hó 11-én, a gazdaközönség 33 tagja ifj. Dékány István

— Nem lehet. Az első hajó csak napkeletkor indul. Menjünk le gyönyörködni ebben a borzasztó tűzijátékban . . . — mondotta végtelen keserűséggel. Hirtelen megszorította karomat és vad kifejezéssel folytatta:

— Nézzen oda, kedves földi! Ott, ott pasztulnak; ott sül porrá feleségem, kis gyermekem; ott ég el minden, a mit enyémnek mondhattam a földön! . . .

Zokogva dől vállamra és még sem birtam neki mondani, hogy képzelődés, hogy lehetetlen azt ebből a távolságból bizonyosra venni.

Az egész éjt kínos felindultságban, ébren töltöttük.

Napkelet után indult a cserkesz s a sztambuli hid közepén nemsokára kikötött. Kovácssal nem lehetett birni. A még ingó hajó fedélzetéről kiugrott a hidra és mint az örült, rohant haza . . .

Magamra maradtam. Első gondom volt nekem is, hogy bizonyoságot szerezzek s mi-alatt a hidon átmentem, legtisztább óhajításom volt, vajha a telepáthia, mely lelkünket az éjjel rabul ejtette, ne válna be! Ideális lélekkel már-már elképzeltem azt a leírhatatlan örömet, melyet az apa halottnak vélt szereteteinek karjai között talán már e pillanatban érez . . . A hidfordulónál már látszott a bá-mészködő sokaság.

Oda értem. A látvány megrendítő volt.

Kovács háza eltűnt. A háromemeletes épület egyenlő lett az úteza kövezetével. A szemközti ház falának támaszkodtam és igaz részvétellel kellett hallanom, a mint a népség egymásnak újságolta:

— Mindenki bennégett, senki sem menekülhetett . . .

A tűz alulról ütött ki s a teljesen faanyagból épült ház tüzet tápláló korhadt részei egyszerre lángot vetettek és elzárt minden menekülést.

Tisztán állt előttem a legrémesebb kép.

Látni véltem az örült anya és kis gyermeke iszonyatos küzdelmét a recsegő épület perzselő lángjaival. Elképzeltem az örültet, a mint a tűz fojtó füstjében menekülni akar és a magyarokat hívja segítségül, a kik az ő eszméje szerint nem jönnek . . . Láttam lelki szemekkel a kis árvát, a mint anyja nyakát körül fogja és fejét annak keblére szorítja, a ki ő reá mindig haragszik . . . és ki tudja? Talán az örült el is dobta magától? . . . Mit csinálhatott az ártatlan? Bizonyosan összetette kis kezeit és elmondta az ő kedves imáját utoljára:

— Óh, édes őrangyalkám! Szépen kérlek, vigyázz reám, hogy míg élek . . .

Az ima végét talán már testvéreivel, a mennyei angyalokkal együtt, az Úr színe előtt mondotta!

Szomorú merengésből tompa pisztolylövés riasztott fel. Az ideges, félénk török báméskodó nép, ismét forradalmi vérengzés kezdetét sejtve, eszeveszett futásnak eredt. Közelébb juthattam a gyászos fekete romokhoz, hol még a megszenesedett hullákat sem keresték. Csupán egy-két egyenruhás hivatalnok vizsgálódott az összeomlott épület helyén.

Az imént elhangzott durranás azonban egy alak köré csoportosította őket, mely a még mindig forró, üszkös gerendákon arcra borulva feküdt.

A szerencsétlen Kovács volt . . .

A borzasztó lelkimegrázkódás neje, gyermeke elvesztése fölött önmaga ellen vezette fegyverét.

Két hamál kihozta onnét. Kezei lelőgtak, amint hozták. Nem állhattam ellen. Megszorítottam kezét, hogy egy végső Isten-hozzátét mondjak neki, kitől alig pár percczel előbb váltam el búcsú nélkül.

Úgy éreztem, mintha visszaszorította volna kezem . . .

Nem! — A golyó jól talált! Ő nem viszonozta többé kézzorításom.

Másnap a felismerhetlen hullákkal együtt őt is eltemették.

Henter Gyula.

elnökle alatt népmulatságot rendezett, a melyen nagyszámú közönség vett részt, de alig hogy megkezdődött a löverseny, elrontotta a nagy zápor a mulatságot. Egy órai esőzés után kiderült az ég s ismét folytatták a versenyt. Meglepő volt, hogy a futásban a hátraszaladásban és a zsákbán futásban is a főnyereményt egy Türi Gábor nevű pirosing ember nyerte el. A verseny után a pusztaháznál zártkörű táncvizsga, a nagy korcsmánál pedig népmulatság következett, melynek tisztajüvedelmét a rendezőség a pusztaszeri millenniumi emlékére ajánlotta föl.

— **Házi és mezőgazdasági iparkiallítás Szegeden.** A szegedi mezőgazdasági országos kiállítás kapcsolatában házi és mezőgazdasági iparkiallítást is rendeznek, mely három alcsoportra, úgymint házi és műipari, mezőgazdasági ipari és ipari-kiállításra fog oszlan. A kiállítás rendező bizottsága folyó hó 6-án tartotta ülését Szegeden. Lichtenberg Mór elnökle alatt, amelyen Kulinyi Zsigmond csoportbiztos előterjesztette, hogy már eddig is számos bejelentés érkezett, dacára annak, hogy a bejelentés határideje csak július 1-én jár le. Az eddigi bejelentések is igen becsesek, úgyhogy a csoport érdekessége már is biztosítottnak látszik s az 1100 □-méter területű díszes csarnoknak már fele van lefoglalva, úgyhogy szükséges lesz a csarnokhoz kiegészítő szárnyakat építeni. A magyar kereskedelmi muzeum a kiállításban a magyarországi háziipar gyűjteménye kiállításával vesz részt. A csoportelnökség a budapesti, aradi és temesvári kamarák útján oly házi és néppárti cikkek vásároltatott, melyek bemutatására egyes kiállítók anyagi eszközök hiányában meg nem nyerhetők s felkérte a Debreczeni Kereskedelmi és Ipar-kamara, hogy házi- és népipari gyűjteményét kiállítás végett engedje át. Bakay Nándort kiküldte a bizottság, hogy a szegedi kamarai kerület házi- és népipari cikkeit összegyűjtse s a nagyérdeműnek ígérkező kenderkiállítást teljesen előkészítse. A kiállításon az egyes házi- és népiparok szemléltető bemutatásáról is gondoskodva lesz; bemutatnak: szövöszékek működésben, agyagipar-mintázó korongok, a hőmezővásárhelyi anyagipar-iskola műhelye, a tápéi gyékényszövés, továbbá a szőnyegszövés, melynek szemléltető bemutatására a nagybecskereki szőnyeggyár kéri fel. E csoportban meg van engedve oly cikkek kiállítása is, melyek mezőgazdasági célokra készülnek. A nagybecskereki szőnyeggyár a mezőgazdasági és háziipari kiállítás csarnokának díszítésére megfelelő minőségű szőnyeg volt szíves átengedni.

— **A sétatér berendezése.** A tanács gondossága folytán, mind teljesebben megfelel a közönség igényeinek, mint értesülünk a közönség kényelmére a tanács újjól 40 csinos vaspadot rendelt meg.

— **A színházi díszlet-raktárnak építéséhez** — a megtartott árlejtés kedvező eredménye folytán — a jövő héten hozzáfognak s azon oly nagy erővel fognak dolgozni, hogy az épület, teljes berendezésével együtt, még a színiidény kezdete előtt készen lesz.

— **A szegedi kiállításon leendő részvétel módjainak megbeszélésére** összehitt értekezlet. Folyó hó 14-én tartott ülésében elhatározván a város közönségének a kiállításon leendő részvételét, sajnálatának adott kifejezést, hogy a kiállítás idejének czélzerűtlen megállapítása folytán, közönségünk azon kellőképp nem képviselheti magát. Városunk egyik speciálisát a remek szép gyümölcsök és szőlő képezik, ezek pedig szeptember első hetében még nem fejlődnek annyira, hogy a kiállításon a kellő hatást eredményeznék, ennél fogva Kecskemét gazdasági kultúrája a kiállításon bemutatható nem lesz.

— **Öngyilkosság.** Sára János, dunapataji születésű, ev. ref. vallású 36 éves elzüllesnek indult földbérő, folyó hó 15-én reggel 1/2 6 órakor, egy átdorbézolt éjszaka után édes anyjának a budai temetőben levő sírján magát föbelötte és szörnyet halt.

— **Tudomásul.** Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás már április hó első felében nyilván meg, figyelmeztetjük a magyarországi

kiállítókat, hogy a kiállítási tárgyaknak a szabályzat értelmében legkésőbb 1900. évi február hó derekáig a helyszínén kell lenniök és hogy ennél fogva a tetemes időt igénylő szállítások már a folyó év december havában fognak megindulni. A kiállítóknak tehát saját érdekében igyekezniök kell, hogy a kiállításra küldendő tárgyaikkal minél előbb elkészüljenek, illetve azokat a f. évi november hó 15-től december hó 15-ig terjedő időközben, — a mennyiben a szállításról nem gondoskodnak közvetlenül, — a m. kir. kormánybiztosságnak rendelkezésére bocsáthassák. A szállítás, csomagolás stb. részleteiről az egyes kiállítók külön szabályzat útján kellő időben tájékoztatást fognak nyerni.

— **A Gazdakör rövid idő alatt a Bleyer-féle bolt helyén csinosan renovált új helyiségébe költözik.** A „Kecskeméti Gazdakör” főhírással ellátott jelzőtáblát is feltették már, a melynek elhelyezése eszünkbe juttatja ismét azt a régi eszméket, hogy itt a piacon nem lehetne-e szabályrendelileg intézkedni, hogy a jelzőtáblák teljes szimmetrikusan, egyforma magasságban kellő csinnal helyeztessenek el.

— **A vasúti sétatéren** épített sörház bérbeadására vonatkozólag a kitűzött határidőig csak egyetlen ajánlat adatott be, még pedig Ugrik József műkerti vendéglős által, a ki ajánlatát utólag visszavonta, a mit a tanács a legközelebbi közgyűlés elé terjeszt elhatározás végett. Mint értesülünk, a meddő pályázattal szemben a sörház bérletére nézve igen kedvező ajánlatot tett.

— **Tudnivalók a szegedi kiállításról.** Tekintettel azon körülményre, hogy az I. szegedi mezőgazdasági országos kiállítás épületeinek felállítását már július havának első napjaiban megkezdik, a rendezőbizottság felkéri a kiállítási szándékozó gazdaközönséget, hogy bejelentési ivatek június 30 ig okvetlen küldjék be a kiállítási irodának (Budapest, Köztelek), mert a bejelentett területek szolgálnak alapul az épületek méreteinek megállapításánál. A borkiállítás bejelentési határideje július 1-ig szintén meghosszabbított. A borküldemények július hó 1-től 15-ig Bokor Pál városi gazdasági tanácsnok címére Szegedre szállítandók s e határidő pontos betartása első sorban a kiállítók saját érdeke, mert a bor-jury augusztus 1-én megkezdvén működését, kívánatos, hogy ez időre a szállítás következtében megzavarodott borok megtisztuljanak.

— **Szerencsétlenség.** Nagy László kecskeméti születésű, 18 éves asztalos-segéd f. hó 11-én délután a szentesi Kurcza-mederben fürödvén, görcsöket kapott s mire társai odaértek, a vízben elmerült és belefulladt. Hulláját csak másnap fogták ki a vízből.

— **Kertészeink figyelmébe.** A Szegeden f. évi szeptember havában rendezendő kertészeti kiállítás céljára mintegy 3000 □-méter díszesen berendezett terület áll rendelkezésre, amely virágcsoportok képzésére s cserépnövények kiültetésére használható fel. Miután ez az országos kiállítás a kertészeti termékek ismertetésére s üzleti összeköttetések szerzésére is kiváló alkalomnak kínálkozik, az érdekeltek figyelmébe ajánljuk, hogy a kiállítási iroda (Budapest, Köztelek) a még szabadrendelkezésre álló területre nézve július hó végéig fogad el bejelentéseket.

— **Gyümölcs-kandirozó intézet Kecskeméten.** Özevgy Étsy Vilmosné — mint azt már előzőleg is irtuk — a Kozma-féle házat kibérelte egy állami segítséggel felállítandó gyümölcs-feldolgozó műhely számára. Vidékünk gyümölcs-termelésének gazdasági kihasználását és értékesítését fokozni hivatott eme intézmény részére a miniszter a műhely berendezéséhez szükséges összes gépeket ingyen adja használatra a vállalkozónak, abban a reményben, hogy ezzel nemcsak a magyar ipart, hanem specialiter a kecskeméti gyümölcs-piacz élénkítését mozdítja elő. A kandirozó intézet működését még a folyó hónapban megkezdik.

— **Valamely élvezeti cikk izének előnyei** annak bizonyára egyedüli megkülönböztető tulajdonságai. Mert az élvezésnél a garatunk az úr, neki kell átengednünk a

bennünket kielégítő jóízlet megteremtését. Ezen körülményből magyarázható pl. a bakkavának manapság oly általános elterjedtsége, melynek sajtósága illata hizeleg szagolószervünknek és amely a megszokás folytán nélkülözhetetlennek látszik, dacára annak, hogy behozatala óta orvosok és hygienikusok a legerélyesebben óvnak ellene. Ha tehát már most lehetséges ezen megszokott izletingert megóvni és mégis az egészséget előmozdító kávé italt készíteni, úgy azt kell hinnünk, hogy senki, de különösen egy háziasszony és anya sem fog habozni azt hasznára fordítani. És tényleg, Kathreiner Kneipp-maláta-kávéja, mely a bakkavé élénkítő izének előnyeit a házi maláta egészségileg oly értékes tulajdonságaival teljes mértékben összeköti, ezen körülménynek köszöni oly gyors elterjedését és általános kedveltségét. Családi kávé gyanánt kitűnőnek jelezhető és bizonyára ott is, ahol oly nagy előnye még eddig ismeretlenek maradtak, a legrövidebb idő alatt be fog vezetettüni és mint a bakkavé legizletesebb pótléka és mint egyedül megfelelő, egészséges pótszer fog elismertetni. Mégis ügyelnünk kell arra, hogy mindig csak a valódi Kathreiner féle Kneipp-maláta-kávé az ismert eredeti csomagokban, a „Kathreiner” névvel és sohasem másképp csomagolt vagy nyitva ki-mért árú használjunk.

— **Lopás.** F. hó 8-án d. e. a Mária-hegyben levő Beretvás-féle szőlőből az ott dolgozó Péter József munkás mellényét ezüst zsebóra és lánczczal együtt, majd 9-én ugyancsak a Mária-hegyből Tajsik Mátyás iparos zártlan kunyhójából, falra akasztott arany-lánczczal ellátott ezüst zseborát ismeretlen tettes ellopta. A rendőrségnek sikerült a tettest f. hó 13-án Garajszki István bácsalmási születésű csavargó személyében elfogni. A lopott tárgyak nála megtaláltattak.

Vasúti menetrend.
Érvényes 1899. május 1-től.

Budapest—Szeged.

Kecskemétről Budapestre			Budapestről Kecskemétre		
Vonat	Indulás	Érk.	Vonat	Indulás	Érk.
Sz. v.	hajnal 3.47	7.15	Gy. v.	reggel 8.15	10.08
Sz. v.	reggel —	—	Sz. v.	reggel 8.30	11.29
Sz. v.	reggel 7.22	10.55	Gy. v.	d. u. 2.30	4.24
Gy. v.	dél 11.33	1.25	Sz. v.	d. u. 4.25	7.36
Sz. v.	d. u. 3.42	7.00	Sz. v.	este 7.00	10.28
Gy. v.	d. u. 5.48	7.40	Sz. v.	éjjel 10.35	1.56

Kecskemétről Szegedre			Szegedről Kecskemétre		
Sz. v.	Indulás	Érk.	Sz. v.	Indulás	Érk.
Sz. v.	hajnal 5.00	7.42	Sz. v.	éjjel 1.01	3.32
Gy. v.	d. e. 10.09	11.40	Sz. v.	hajnal 4.50	7.20
Sz. v.	d. e. 11.37	1.47	Gy. v.	d. e. 10.00	11.31
Gy. v.	d. u. 4.26	5.53	Sz. v.	d. u. 1.14	3.32
Sz. v.	este 7.38	10.15	Gy. v.	d. u. 4.12	5.46
Sz. v.	éjjel 10.37	1.00	Sz. v.	d. u. 5.20	8.20
Sz. v.	éjjel 2.02	4.20			

Kecskemétről Czeglédre		Czeglédről Kecskemétre	
Sz. v.	d. u.	Indulás	Érk.
Sz. v.	d. u.	12.28	2.00
Sz. v.	reggel	6.15	8.26

Felelős szerkesztő: **IFJ. TÓTH ISTVÁN.** Laptulajdonos: **A KECSKEMÉTI SZABADELVŐ PÁRT.**
Szerkesztőtárs: **Dr. NAGY MIHALY.** Kiadó: **TÓTH LÁSZLÓ.**

NYILT-TÉR.

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szűz és mintázatlan. **Privát-fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhöz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, Henneberg G. selyemgyárai (cs és k. udvari szállító) Zürichben.** Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Az egyedül kellemes ízű és legkellemesebbnek elismert természetes hashajtószer a **Ferencz József keserűviz**, amelyből dús gyógyhatásos tartalmánál fogva, mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel ehgyomorra véve elégséges. Ezen hazai vizet 10 világiállításon 10 aranyéremmel tüntették ki. Kérjünk határozottan **Ferencz József keserűvizet**.

HIRDETÉSEK.

Egy jómagaviseletű fiú

(1-2 kösépiskolával)

TANONCZUL

felvételik

Toth László

könyvnyomdájába.

Ház- és föld-eladás.

A IV-ik tized, Szarvas-útcza 172. sz. alatt levő **h á z**, mely áll: 2 szoba, konyha, éléskamra, 2 nagy műhely és melléképületből, **eladó**. — Nyiri-dűlőben levő 14 1/2 kat. hold **föld, kaszálóval, örökáron eladó**. (Előnyös kölesön van rajta.)

Értekezni lehet fenti szám alatt

Czira Ferencz,

géplakatos m.-rel.

212 2-1

K á v é - m a g a z i n * *

*** * K e c s k e m é t e n .**

1 kgr.	Kuba-Óriás	kávé	1.50
"	Santos	kávé	1.60
"	Portorico	kávé	1.30
"	Császárkeverék	kávé	1.50
1/4 "	Sanchong	tea	1.55
"		tea	1.—

Kitűnő minőség. — Bámulatos olcsó árak!

Nagy raktár

gazdasági-, vetemény- és virágmagvakban.

Gőzgéppel dörzsölt olajfestékek.

Egyedüli kizárólagos raktár:

komáromi pipaszárból.

Reiner Károly

fűszerkereskedése 70 26-17

Vásári nagy-útcza, a „NAGY-PIPÁHOZ.” Vásári nagy-útcza.

968 - 1899. éln. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék elnöke közhírré teszi, hogy az esküdt bíróság életbe léptetése következtében szükséges a 900 frt árban előirányzott következő bútorok és felszerelési tárgyak:

1. Ó Felségének arcsképe Szent István öltözetben, arany kerettel, 130 cm. magas, 100 cm. széles. 2. Egy diszes puhafa sötétre lakirozott asztal, oldalfalakkal, három oldalon bedeszkázva, zöld bőrvászonnal bevonva 300 cm. hosszú, 80 cm. széles, 3 fiókkal, 3 zárral. 3. Egy puhafa sötétre lakirozott asztal oldalfalakkal, három oldalon bedeszkázva, zárral, 100 cm. hosszú, 80 cm. széles. 4. Négy puhafa asztal sötétre lakirozva, 100 cm. hosszú, 80 cm. széles, zárral ellátva. 5. Ujságírói asztal, a tanácsteremben felállítandó korlátoszlophoz erősítve, puhafából, sötétre lakozva, 200 cm. hosszú, 6. Egy sötétre lakirozott puhafa asztal, 300 cm. hosszú, 80 cm. széles. 7. Két sötétre lakirozott puhafa asztal, 150 cm. hosszú, 80 cm. széles, zárral ellátva. 8. Egy pódium puhafából, 400 cm. hosszú, 250 cm. széles. 9. Egy pódium puhafából 250 cm. hosszú, 150 cm. széles. 10. Esküdtök padja puhafából, sötétre lakirozva, 14 drb ülővel, ülése és hátulja legerősebb bőrvászonnal kárpitozva, elől íróasztallal és kartámlával, rajz szerint. 11. Egy kárpitozott karszék. 12. Két hauteul Thonel féle szék N° 56. 13. Negyvenegy Thonet szék, préselt üléssel N° 56. 14. Hat puhafa szék. 15. Egy puhafa korlátoszlopzat a terem szélességében, sötétre lakirozva 10-50 cm. hosszú. 16. Egy fekvő pamlag amerikai bőrvászonból, puhafa, sötétre lakirozva. 17. Két Thonel-féle pad N° 14. 18. Egy pamlag puhafából, sötétre lakirozva, amerikai bőrvászonnal. 19. Egy villancsengettyű a bírák visszavonuló szobájából, négy szobába, számjelzővel. 20. Egy mosdó szekrény két teljes mosdókészlettel, tükörrel és fésülködő szerekkel, puhafából, sötétre lakirozva. 21. Két mosdószekrény puhafából,

sötétre lakirozva, teljes készlettel. 22. Tizenkilencz vászon roletta gépezettel. 23. Egy inga óra. 24. Kilencz fáskosár. 25. Egy sötétre lakirozott puhafa pad, 100 cm. hosszú, 40 cm. széles. 26. Hat sötétre lakirozott puhafa pad, 300 cm. hosszú, 40 cm. széles. 27. Tíz sötétre lakirozott puhafa pad, 470 cm. hosszú, 40 cm. széles. 28. Egy puhafa pad sötétre lakirozva, 120 cm. hosszú, 40 cm. széles. 29. Két darab szagtalan szoba-ürszék edénnyel és spanyol fallal. 30. Két fali fogas, 14 drb nickel foggal. 31. Egy fali fogas 4 drb nickel foggal. 32. Egy fali fogas 20 drb nickel foggal. 33. Egy fali fogas 5 drb nickel foggal. 34. Négy álló ruhatartó vasfogas, esernyőtartóval. 35. Kilencz tintatartó. 36. Kilencz porzótartó. 37. Tizenkét drb higienicus köpöcsésze vasból. 38. Két nagyobb tálcza. 39. Három kisebb tálcza. 40. Hét nagyobb gyobb vizes palaczk. 41. Harminczkét pohár. 42. Tíz türlőkőző beszerzése végett a nyilvános szóbeli árlejtésre és zárt ajánlatok tárgyalására 1899. évi július hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája a kir. törvényszék emeleti 1-ső számú hivatalos helyiségébe kitétetik.

Árlejtési szándékozók az árlejtés megkezdése előtt 45 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi IX. t.-cz. §-ában jelzett arfolyammal számított óvadékképes értékpapírban az elnök kezébe letenni tartoznak.

Az ajánlattevők figyelmeztetnek, hogy írásbeli ajánlatok az 1893. évi 15,510 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelettel közzétett szabályokban felsorolt kellékeknek megfelelők legyenek.

A szállítás odaitelésének joga fentartatik.

Az árlejtési többi feltételek, valamint az esküdtök padjára vonatkozó rajz a kir. törvényszék irodaigazgatójánál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Kecskemét, 1899. június 14.

Gáll Ferencz,

213-1-1

kir. kuriai bír., törvényszéki elnök.

A borszéki borviz a savanyúvizek királya!

BORSZÉK

gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében, a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama: június 15-től szeptember 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasúton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvenzionált gyorskocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós Görög** vállalkozóknál, Szász-Régen. — Déli útirány: Brassó—Csik-Szereda vasúton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyúvizek királya; megrendelhető az igazgatóságnál Borszéken, Kecskeméten Nyirády László úrnál.

Fürdőre, borviz-üzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a fürdőüzlet igazgatósága, — Borszék.

192

Posta, távirde helyben.

10-4

Megrendelhető: Igazgatóság, Borszék.

Egyéb különlegességek:

Iró- és másoló-tinták.

Vizmentes

BÖRKENŐCS.

„VANDOL”

szabad. talpvédő.

Ércztisztító púp. Arany- és ezüsttisztító szappan.

Bőrlack.

Szab. **kenőkefe** „Nigrett” folyékony fénymázzal **fekete és színes csipőkhöz** 30 kr.

A sok értéktelen utánzások miatt kérem nevemre ügyelni.

A világon a legjobb fénymáz!

Aki a lábbelijét szép fényessé és tartóssá akarja tenni, csak

Fernolendt-fénymázat

vásároljon; a világos lábbelikhez pedig

Fernolendt féle természetibőr-crémet.

Mindenütt

kapható.

56

Cs. kir.

szabad.

40-19

A gyár alapítottott Bécsben, 1832. évben. Gyáriraktár: **WIEN, I., Schulerstrasse 21.**

St. Fernolendt.

Hirdetmény.

Néhai özv. Domokos Imréné hagyatékához tartozó, ezelőtt néhai Domokos Bódi ügyvéd tulajdonát képezett, a Csalánosi-dűllőben levő **444 út jókarban levő szőlő**; — úgyszint a Széktői-dűllőben levő **85 útból álló szőlő** egy vékányi **herefelddel**; — úgyszint I-ső tized, 96-ik szám alatt levő **ház, szabadkézből örökáron eladó.**

Értekezhetni I-ső tized, Halasi-nagy-útcza 16-ik szám alatt

209 2-1

az **Örökösökkel.**

Pályázati hirdetmény.

A kecskeméti „Casinó“ pályázatot hirdet a következő két szolgálai állásra:

1. Egy **első szolgálai állásra** 400 frt évi fizetés, lakás, fűtés, világítás, ruházat. Ezen állásra csak **nős emberek** pályázhatnak.

2. Egy **másod szolgálai állásra** 250 frt évi fizetés, lakás, fűtés, világítás, ruházat. Ezen állásra csak **nőtlen ember** fogadható fel.

A szolgálai feltételek és kötelességek a Casinó igazgatóságától tudhatók meg. A felfogadott első szolgálai 200 frt óvadékot tartozik adni.

A fenti állásokat elnyerni óhajtok ez iránti írásbeli, vagy szóbeli kérelmeiket **1899. évi július hó 15-ik** napjáig alulirotnál terjeszszék elő.

Kecskemét, 1899. évi június 15.

Dr. Kiss János,

igazgató.

210 1-1

Házadás.

Helyben, az V-ik tizedben, Vörösmarty-útcza 145-ik szám alatt levő

h á z

eladó.

Értekezni lehet Györffy Balázs ügyvéd úrral.

211 2-1

Borszéki viz.

Az ásványvizek királya.

Tisztán vagy borral vegyítve, a legkellemesebb üdítő ital.

A vérszegénység, idegbántalom, vishólyag, különféle női bajok és az emésztési zavar elismert
gyógyszere.

202

10-2

Friss töltésben érkezett

Nyirády László

itteni főraktáros czéghez.

Mörathon egy imprágnált zamatos gyógyítókéverék cigarettá- s pipadohányhoz

Örömmel szívja az ember kitűnő tulajdonságai miatt

Rágyujtva bármily dohánnyal, az utóbbi égető csipős íze elvész

A legégségesebb keverék cigarettá- és pipadohányba

Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohányszónak nélkülözhetetlen

Hat rész pipadohánnyal, az utóbbi négy rész cigarettadohánnyal kevertetik

Orvosok által minden dohányszónak ajánlatik

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr., külön vágat és csomagolás pipadohány és külön cigarettadohány részére

166 15-8

Próbaküldemény: 10 kis csomag bérmentve 1 frt 26 kr utánvét mellett.

↳ Vízszeladónak jövedelmező

Egyedüli készítő: **MÖRATH**

TIVADAR gyógyfűkereskedés

Grác. — Vezérképviselő Magyarország és a társországok részére:

Weber és Társa, Budapest, VII.

Erzsébet-körút.

A Kőbányai Király Serföző Góliát Maláta-söre

gyógyhatása mellett a legkellemesebb üdítő ital.

Ajánlások: **dr. Korányi, dr. Réthy** budapesti és **dr. Benedékt** bécsi egyetemi tanár uraktól.

A Góliát MALÁTASÖR
a Bleyer-féle sörházban

↳ poharaként, ↳ alulirott raktárosnál pedig

↳ üvegenként kapható. ↳

Bleyer Adolf,

A Kőbányai Király Serföző Részvénytársaság
165 főraktárosa 35-8

Nagykörösi-útcza 22-ik szám, a hol mindenkor kellőleg hűtött, legjobb minőségű hordós és palaczkos sör kapható.

Ezenkívül a Góliát Maláta-sör kapható: **Csolnoki Endre, Schwartz Adolf, Stein Lajos, Witz Gusztáv és Kovács Béla** urak fűszer- és csenő-üzleteiben.

Különlegesség:
Pótoskák, bolhák, konyha-
férgek, molyok, háztállatokon
levő élősködők stb. ellen.

ZACHERLIN

NEM A PAPIRZACSKÓBAN!

EGYEDÜL VALÓDI A PALACZKBAN,

↳ ZACHERL-névvel. ↳

!!! Ez a csálhatatlan, gyökeres segítség minden rovarcsapás ellen !!!

↳ K A P H A T Ó : ↳

Kecskeméten:

Békéssy Sándor, Katona Zsigmond,
Bóka Zsigmond, Nyirády László,
Dávid Bertalan, Pataky György,
Csolnoki Endre, Schwartz Adolf,
Cserekyei Imre, Spitzer Miksa,
Gyeness S és Fiai, Stein Lajos,
Harkay József, Witz Gusztáv,

Szabadszálláson:

Spitzer Ignácz.

Szolnokon:

Balázs Testvérek,
Boros B.,
Gaál Imre,
Konsitzky György,

160 10-6

Kramer Mór,
Nerfeld Ferencz,
Osztreicher Lipót,
Pilzner Adolf,
Rosenzweig Ede
urak üzleteiben.